

PRAKTISCHE GIDS

Certificeringssysteem CERTISYS®

Biologische productiemethode

CERTISYS®

BIO CERTIFICATION

MAKING BIO BETTER TOGETHER®

Inhoudstafel

1. Definities	3
2. Starten met biologische landbouw	4
3. Schema van het certificeringsproces	5
4. Certificeringsprocedure.....	6
4.1 Initiële audit: accreditatie	6
4.2 Hernieuwingsaudit	7
4.3 Uitbreiding of beperking van het toepassingsgebied van de certificering	7
5. Kwaliteitssysteem.....	8
6. De Raad van Advies	9
7. Certificering: betrouwbaar en nauwkeurig.....	9
8. Beroepsprocedure.....	13

1. Definities

Marktdeelnemer:

Natuurlijke persoon of rechtspersoon die producten uit de biologische landbouw produceert, verwerkt, verdeelt, verpakt of uit een derde land invoert om ze in de handel te brengen of die deze producten zelf in de handel brengt. *[art. 3.13 van Verordening EU 2018/848]*

Certificering (in het kader van de biologische productie):

Geheel van acties uitgevoerd door CERTISYS® om aan te tonen dat een product of producten, evenals de overeenkomstige productietechnieken in overeenstemming zijn met de wetgeving aangaande de biologische landbouw met betrekking tot dat product of die producten.

- 📍 De controles die CERTISYS® verricht betreffen het nagaan of de marktdeelnemer de verbintenis die hij heeft aangegaan met betrekking tot het naleven van de biologische productieregels respecteert. Na deze controle en indien de wettelijke vereisten nageleefd zijn, worden aan de marktdeelnemer certificatie-documenten afgeleverd die formeel bevestigen dat hij in overeenstemming met de biologische productienormen werkt.
- 📍 Het controleverslag houdt alleen rekening met de vaststellingen die tijdens de audit zijn gedaan en anticipeert niet op bijkomende opmerkingen die tijdens latere audits zouden kunnen gemaakt worden.
- 📍 In geval van niet-conformiteit kan CERTISYS vragen corrigerende handelingen te treffen of sancties opleggen aan de betrokken marktdeelnemer, die in bepaalde gevallen voor de betreffende producten niet langer mogen verwijzen naar de biologische landbouw.

Certificaat (in het kader van de biologische productie):

Document afgeleverd overeenkomstig de regels van een certificeringssysteem. Het certificaat slaat op producten of productengroepen. Het geeft aan dat de producten binnen de verschillende categorieën conform zijn met de biologische productiemethode:

- Afkomstig uit de biologische landbouw;
 - In omschakeling naar biologische landbouw;
 - Verwerkte producten: < 95% ingrediënten uit de biologische landbouw (enkel verwijzing naar de biologische landbouw in de ingrediëntenlijst).
- ⇒ Het certificaat geeft het recht op de etikettering van het product volgens de regels die verwijzen naar de biologische productiewijze, op de manier die bepaald wordt door de productcategorie in de regelgeving. Het wordt afgegeven na de audit en certificering en heeft een vervaldatum.

Klachten:

Er bestaan twee soorten klachten:

- 📍 **Klachten van derden gericht aan de marktdeelnemer:** alle klachten die een marktdeelnemer ontvangt met betrekking tot de conformiteit aan de vereisten van de lastenboeken van een bepaald product. Een dergelijke klacht moet opgenomen worden in een register dat ter beschikking van CERTISYS® wordt gehouden; ook de adequate maatregelen die na dergelijke klachten zijn getroffen, worden vermeld in dat register.
- 📍 **Klachten gericht aan CERTISYS®:** alle klachten en schriftelijke betwistingen uitgaande van gecontroleerde marktdeelnemers of andere partijen met betrekking tot de behandeling van certificeringskwesties of andere aanverwante kwesties. Een dergelijke klacht kan betrekking hebben op een certificeringsdocument, een andere

gecontroleerde marktdeelnemer, een personeelslid van CERTISYS®, ... Al deze klachten en de maatregelen die ten gevolge ervan zijn genomen, worden door de kwaliteitsverantwoordelijke opgenomen in een register.

2. Starten met biologische landbouw

In **Europa** valt de biologische landbouw onder een **Europese regelgeving**:

De Verordening (EU) 2018/848 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 inzake de biologische productie en de etikettering van biologische producten en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 834/2007 van de Raad.

De Europese regelgeving wordt **op nationaal niveau aangevuld door regionale regelgeving**:

In Vlaanderen	valt biologische landbouw onder het <i>Besluit van de Vlaamse Regering van 29 oktober 2021</i> (BVR)
In Wallonië	valt dit onder het <i>Arrêté du Gouvernement Wallon relatif à la production biologique et l'étiquetage des produits biologiques du 13 octobre 2022</i> (AGW)
In Brussel	valt dit onder het <i>Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 3 december 2009</i> (BBR) en het <i>Brussels Ministerieel Besluit van 5 juni 2013</i> voor de goedkeuring van het lastenboek catering.
In het GH Luxemburg	valt dit onder het <i>Règlement Grand-ducal van 1st december 1992</i> .

Krachtens die regelgeving moet elke marktdeelnemer (producent, verwerker, importeur, verkooppunt, distributeur) die naar de biologische landbouw verwijst:

1. Zich informeren over de regels inzake biologische productie

→ Om de bioregelgeving te kunnen naleven is het noodzakelijk:

- In het bezit te zijn van de regelgeving;
- Zich te informeren bij de biologische landbouwinstanties: beroepsverenigingen, consulenten voor biologische landbouw, proefcentra, ...
- Technische documentatie te raadplegen.

TOOLS CERTISYS

CERTISYS® heeft verschillende tools voor marktdeelnemers ontwikkeld om de informatie toegankelijker te maken.

Via onze website www.CERTISYS.eu kan u de verschillende regelgeving en normen, praktische gidsen en specifieke informatie die van toepassing is voor uw activiteit terugvinden.

2. Zijn activiteit kennisgeven en zich verbinden tot het naleven van de regelgeving

Om zich aan te sluiten tot het biologische controlesysteem, moet een marktdeelnemer een certificering bij CERTISYS® aanvragen door het versturen van de volgende documenten:

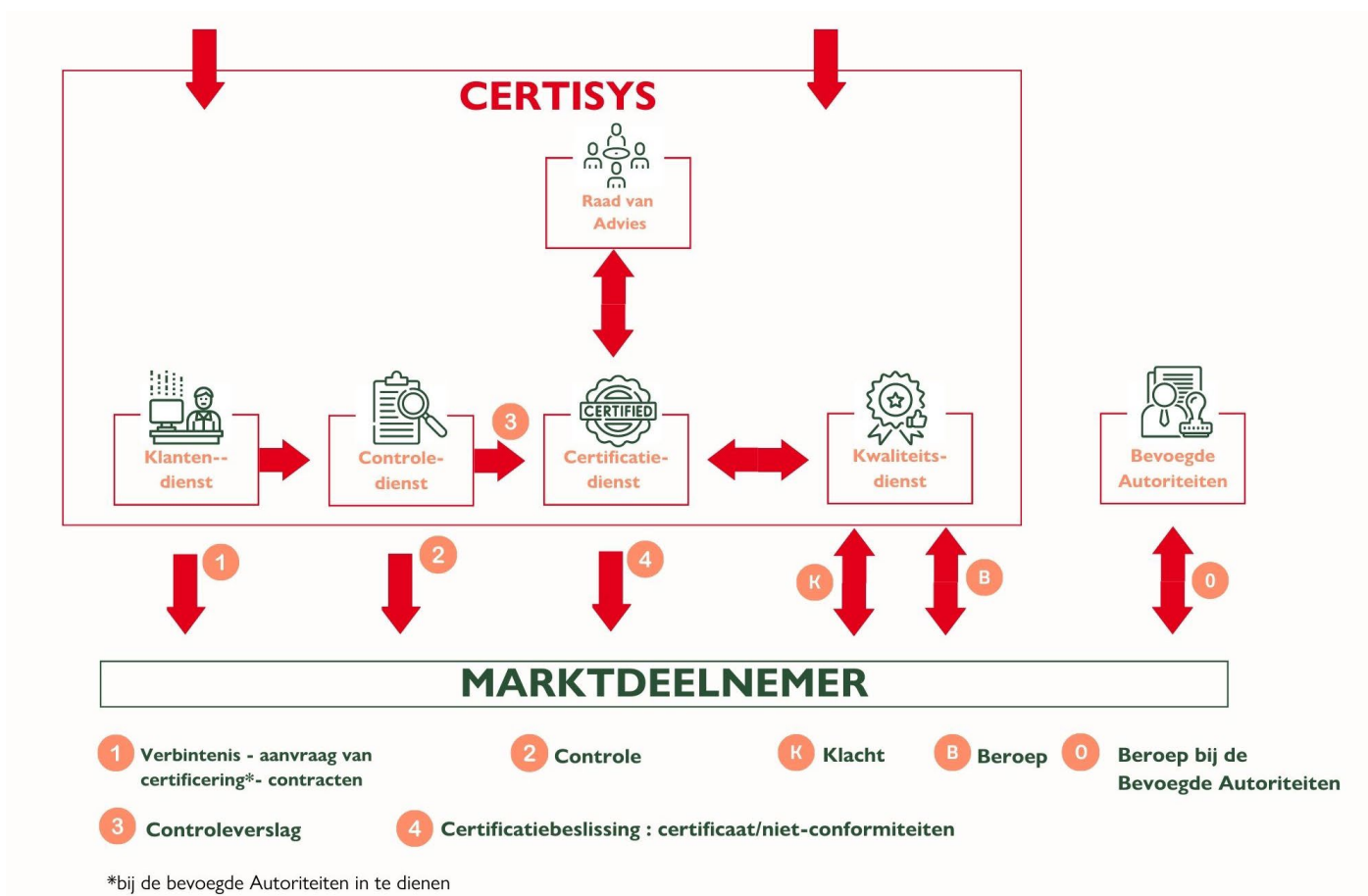
- Een contract van dienstverlening van CERTISYS®;
- Een aanvraag formulier voor certicering van CERTISYS®;
- Een kennisgeving bij de bevoegde autoriteit.

3. Zijn activiteit laten controleren

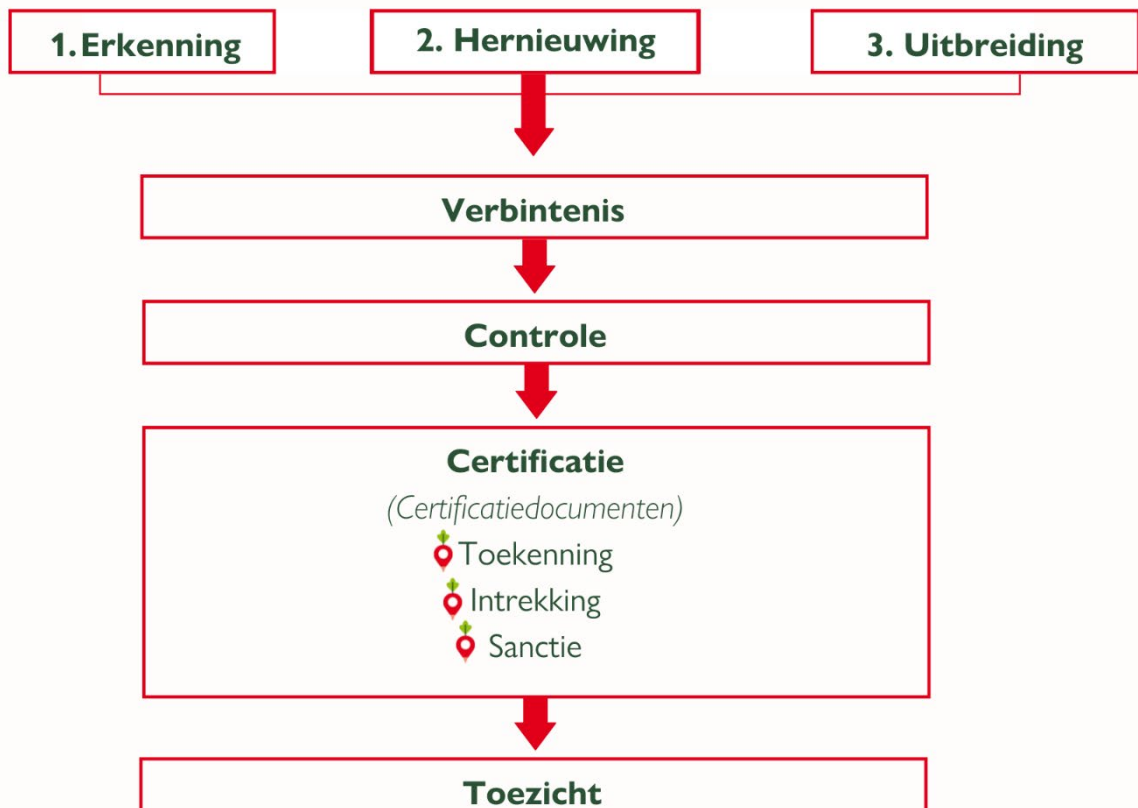
→ CERTISYS is in de drie Belgische Gewesten en in het Groothertogdom Luxemburg **erkend** voor het verrichten van de controles en het afleveren van certificaten op het vlak van de biologische landbouw.

3. Schema van het certificeringsproces

Ministerie van economische zaken	
Accreditatie ISO 17065 door BELAC als certificatieorgaan voor producten (PROD).	
België (BE-BIO-01)	G-H-Luxembourg (LU-BIO-06)
Erkenning als controleorgaan (Belgisch Staatsblad van 19/09/92) Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest Ministerie van het Waalse Gewest Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap	Erkenning als controleorgaan Ministerieel besluit van 13/09/2000 van het Ministerie van landbouw

4. Certificeringsprocedure

- Alle **marktdelnemers** hebben toegang tot de diensten van het certificeringsorgaan.
- De **vergoeding** van de prestaties van CERTISYS wordt gefactureerd op grond van een vooraf vastgesteld tarief dat online raadpleegbaar is en aan de marktdelnemer wordt meegedeeld. De procedures worden op **niet-discriminerende wijze** uitgevoerd.
- Derde personen of organisaties mogen de resultaten van de verrichte inspecties niet beïnvloeden.

4.1 Initiële audit: accreditatie

Iedere marktdelnemer die aan het officiële certificeringsproces voor producten uit de biologische landbouw wil beginnen, moet:

- Het document **“verbintenisformulier”** invullen waarmee hij zich ertoe verbindt de regelgeving na te leven en officieel als marktdelnemer te worden geregistreerd.
- Met CERTISYS® een **dienstverleningscontract** afsluiten om gecontroleerd en gecertificeerd te worden
- Een officiële kennisgeving van zijn activiteit indienen bij de bevoegde autoriteit van zijn regio.

Er bestaan 7 categorieën van marktdelnemers. Het is belangrijk om uw activiteit voor de overeenkomstige categorie te melden:

- 1) **Producenten:** dit zijn marktdelnemers die hun activiteiten als landbouwer willen aanmelden: veeteelt, groententeelt, fruitbomen, groenbemesting, braakliggende percelen, paddenstoelen en natuurreservaten,
- 2) **Bereiders:** dit zijn marktdelnemers die grondstoffen aankopen en verwerken voor ze als bio te verkopen.

- a. **Een verwerker/conserveerder:** voor marktdeelnemers die producten kopen, ze verwerken of conserveren en ze als biologisch in de handel brengen. Deze categorie omvat ook slachthuizen.
- b. **Een verpakker:** voor marktdeelnemers die producten kopen, de verpakking veranderen en het product als biologisch op de markt brengen.
- c. **Een etiketteerder:** voor marktdeelnemers die een etiket met hun naam gebruiken op producten die reeds verpakt zijn en waar de naam van de fabrikant niet op voorkomt.

3) Verdelers:

- a. **Een distributeur (groothandelaar) (B2B):** voor ondernemers die bulkgoederen of voorverpakte producten kopen en doorverkopen zonder de inhoud, verpakking of etikettering van de producten te wijzigen, en die zich bezighouden met handel, distributie en/of groothandel.
- b. **Een distributeur (detailhandelaar) (B2C):** voor marktdeelnemers die onverpakte of voorverpakte producten rechtstreeks aan de eindverbruiker verkopen.

4) **Een importeur:** voor marktdeelnemers die biologische producten van buiten de EU invoeren.

5) **Een exporteur:** voor marktdeelnemers die biologische producten uitvoeren naar een land buiten de EU.

6) **Een cateraar:** voor marktdeelnemers die biologische producten bereiden in restaurants, ziekenhuizen, kantines, scholen of andere soortgelijke bedrijven. De maaltijden worden op de plaats van bereiding genuttigd en/of door de eindverbruiker meegenomen en/of aan huis bezorgd. De activiteiten betreffen zowel sociale catering (kantines, schoolrestaurants, enz.) als commerciële catering (restaurants, traiteurs, cafetaria's, hotels, enz.).

7) **Een opslaghouders:** voor marktdeelnemers die biologische of omschakelingsproducten opslaan die niet door henzelf zijn geproduceerd of bereid.

De marktdeelnemers kunnen worden gecertificeerd voor verschillende activiteiten (bijv. producent en distributeur).

4.2 Hernieuwingsaudit

Het contract is geldig voor het **lopende kalenderjaar** en wordt stilzwijgend verlengd voor de volgende jaren.

Elk jaar wordt een hernieuwingsaudit uitgevoerd om de certificering van de marktdeelnemer te behouden of te verlengen.

Alleen voor de producenten:

Elk jaar moeten de producenten de BIO-aangifte naar behoren ingevuld terugsturen om de kennisgeving van hun percelen bij te werken en hun teeltprogramma mee te delen. Deze communicatie is van essentieel belang om CERTISYS® in staat te stellen de op het certificaat vermelde producten up-to-date te houden.

4.3 Uitbreiding of beperking van het toepassingsgebied van de certificering

Onder uitbreiding en beperking verstaat men bij een:

1) **Producent:**

Elke wijziging aan de eenheid: percelen, teelttype, opslag- en productieruimten en/of oogstruimten, plaatsen waar verwerkt en/of verpakt wordt.

Bij toename of afname van de oppervlakte

Elke perceelwijziging dient absoluut zo snel mogelijk schriftelijk aan CERTISYS® meegedeeld te worden aan de hand van een aangepaste verzamelaanvraag. Er wordt geen rekening gehouden met telefonische aangiftes.

Voor producenten uit Vlaanderen: Landbouwers die hun productie wensen te laten certificeren, moeten vanaf 2022 verplicht jaarlijks een verzamelaanvraag indienen bij het Departement Landbouw en Visserij. Dit houdt verband met de nieuwe biowetgeving die in werking is getreden sinds 1 januari 2022. Enkel percelen en teelten die aangegeven zijn in de verzamelaanvraag kunnen gecertificeerd worden door een biocontroleorgaan. Voor meer informatie: <https://lv.vlaanderen.be/nl/bio/wetgeving/verzamelaanvraag>

2) Bereider/Verdeler:

Elke wijziging aan de eenheid: installaties gebruikt voor het verwerken, verpakken en opslaan van de landbouwproducten voor en na de verrichtingen en nieuwe producten wanneer het gaat om een nieuw proces, nieuw(e) recept(en), een nieuwe werkplaats of een nieuw procedé).

3) Importeur

De invoer van in de [desbetreffende publicatie](#) vermelde risicoproducten moet altijd aan de controle instantie worden gemeld.

In geval van uitbreiding moet CERTISYS® tijdig op de hoogte worden gebracht, zodat het de nodige controles kan uitvoeren en de betrokken producten kan certificeren.

5. Kwaliteitssysteem

CERTISYS® is geaccrediteerd door het Ministerie van Economische Zaken (BELAC) op grond van de normen:

⇒ **ISO 17065** voor certificeringsorganen;

Onze accreditatie geldt voor de Europese verordening inzake de biologische landbouw in België en in het Groothertogdom Luxemburg.

CERTISYS® wordt voor de correcte toepassing van die normen dus op zijn beurt gecontroleerd.

Het bedrijf CERTISYS® heeft zich immers tot doel gesteld een internationaal erkend controleorgaan te zijn door het ontwikkelen van een geloofwaardig controle- en certificatiesysteem om een vertrouwensklimaat te ontwikkelen en te onderhouden met de verschillende actoren, van professionelen tot consument.

Om die doelstellingen te bereiken hebben we een kwaliteitssysteem uitgebouwd. Dat vraagt van onze organisatie:

- 📍 **Betrouwbaarheid**, hoofdzakelijk door de bepalingen van de ISO-normen na te leven;
- 📍 **Bekwaamheid** en **onpartijdigheid** van ons team bij de behandeling van dossiers. Beide worden

gewaarborgd door het naleven van de procedures die elke fase van de controle en de certificering beschrijven. Ons Onpartijdigheidscomité heeft onder andere als opdracht op de correcte werking van onze organisatie toe te zien;

- 📍 Gebruik van **aangepaste technieken** naargelang van de verschillende noden;
- 📍 **Voortdurend onderzoek** met het oog op de verbetering van onze werking, het vervolmaken van onze vaardigheden en het omgaan met nieuwe situaties;
- 📍 De noodzakelijke middelen (met name met betrekking tot het aanwerven van een toereikend aantal geschoolde en bekwame personeelsleden) inzetten en toch **de kosten** voor controle en certificatie **in de hand houden**.

6. De Raad van Advies

Om de **onafhankelijkheid** en de **onpartijdigheid** van de certificeringshandeling te waarborgen, beschikt CERTISYS® over een **Raad van Advies**.

Het comité is aangesteld om elke mogelijke neiging van de kant van CERTISYS® tot commerciële of andere praktijken die de objectiviteit van de controles en de certificering in gevaar zouden kunnen brengen, te voorkomen.

De leden worden gekozen uit diegenen die de bij het certificeringsproces betrokken belangen vertegenwoordigen, zonder dat er sprake is van overheersende belangen en waardoor alle betrokken partijen op een zinvolle manier kunnen deelnemen aan de uitwerking van beleidslijnen en beginselen met betrekking tot de inhoud en de werking van het certificeringssysteem.

7. Certificering: betrouwbaar en nauwkeurig

De Bevoegde Autoriteiten hebben, in samenwerking met de controle instanties en de biologische sector, een geharmoniseerd **sanctieschema** opgesteld voor alle marktdeelnemers die volgens de biologische productiemethode worden gecontroleerd.

De sanctietabel bestaat uit **verschillende sancties** die uiteenlopen van een **gewone opmerking** tot de **totale opschorting** (zie volgende bladzijde).

Dankzij deze gradatie kunnen de sancties afgestemd worden op alle niet-conforme situaties en:

- 📍 Kunnen de mogelijke situaties nauwkeurig worden beschreven,
- 📍 Kan de certificeringsverantwoordelijke op aanraden van het certificeringsteam de meest gepaste sanctie opleggen.

De sanctietabel maakt onderscheid tussen niet-conforme situaties:

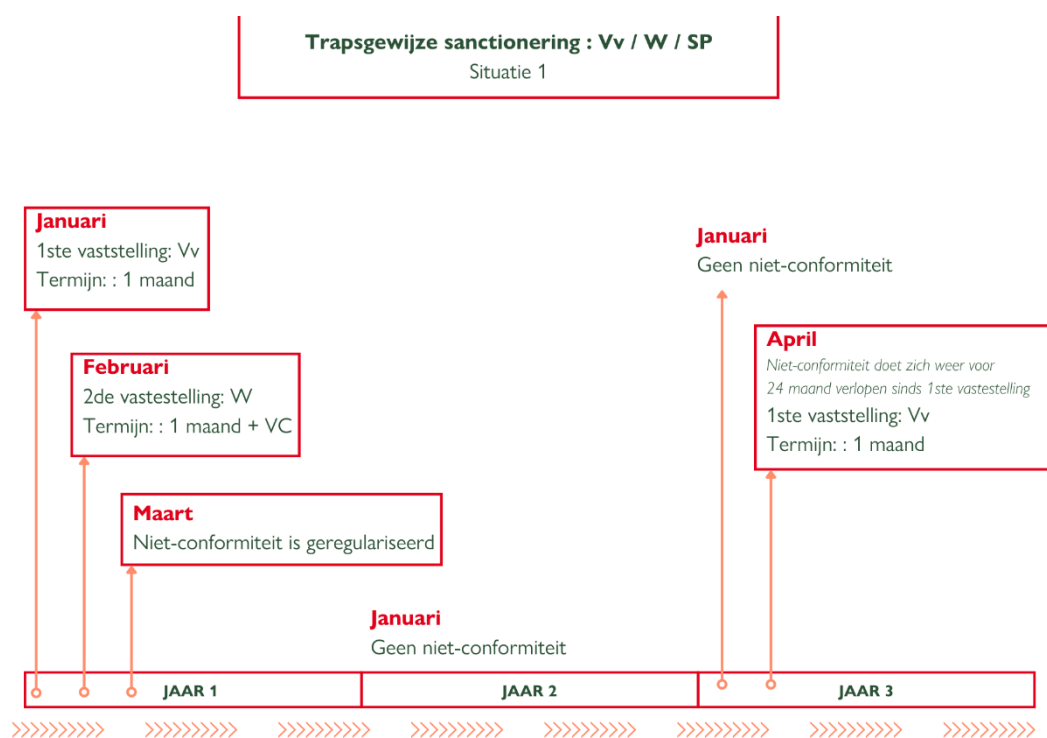
- 📍 **Die gevolgen hebben voor de benaming 'biologische landbouw' van het product:** het product mag niet meer worden beschouwd als afkomstig uit de biologische landbouw, het product wordt gedeclasseerd.
- 📍 **Die niet meteen afbreuk doen aan het biologisch statuut van het product** maar binnen een

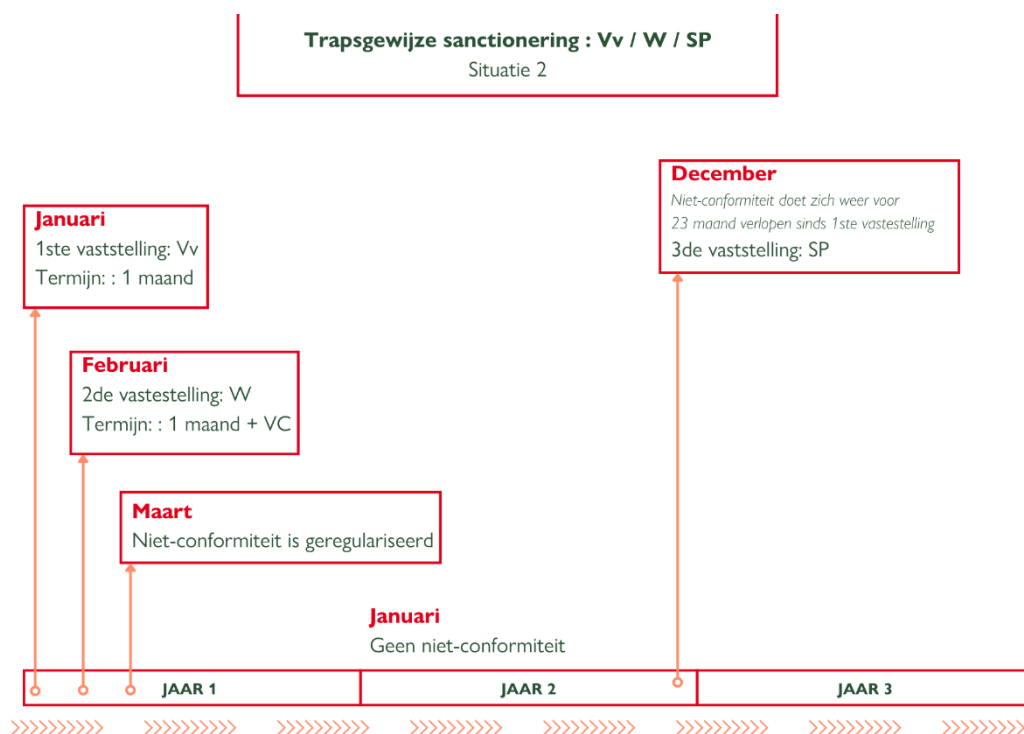
bepaalde termijn corrigerende maatregelen vereisen.

De sancties worden **trapsgewijs** opgelegd en volgen daarbij de opeenvolgende vaststellingen van niet-conformiteit. Elke vaststelling leidt tot een overeenkomstige sanctie, afhankelijk van de voorgeschiedenis van de marktdeelnemer.

Wanneer een eerste vaststelling van een niet-conformiteit wordt gevolgd door de vereiste **verbetering** door de marktdeelnemer binnen de door CERTISYS® opgelegde termijn en indien binnen de 24 maanden na de eerste vaststelling geen gelijkaardige niet-conformiteit wordt vastgesteld, wordt de eerste vaststelling niet meer in aanmerking genomen voor het bepalen van latere sancties.

Voorbeeld:

Sanctiebarema

Opmerking

GO

Gewone opmerking

Een gewone opmerking wordt gebruikt bij een kleine onregelmatigheid of tekortkoming.

Vraag om verbetering

Vv

Vraag om verbetering

Een vraag om verbetering preciseert de vastgestelde onregelmatigheid, de verwachte verbetering en de termijn waarbinnen die verbetering een feit moet zijn.

Waarschuwing

W

Een waarschuwing gaat gepaard met het vermelden van de sanctie die zal worden toegepast indien de marktdeelnemer er geen rekening mee houdt om de tekortkoming te verhelpen. **Een vraag om verbetering die niet nageleefd wordt binnen de opgelegde termijn wordt altijd gevolgd door een waarschuwing.**

Verscherpte Controle

VC	Verscherpte controle wordt systematisch toegepast wanneer een waarschuwing werd gegeven. Deze sanctie gaat gepaard met een factuur voor een forfaitair bedrag ten laste van de marktdeelnemer.
-----------	--

Schorsingen

SP	<p>Schorsing product:</p> <p>De marktdeelnemer krijgt voor een bepaalde tijd het verbod om een bepaald product op de markt te brengen met vermeldingen die verwijzen naar de biologische productiemethode.</p>
SB	<p>Schorsing bedrijf:</p> <p>De marktdeelnemer krijgt voor een bepaalde tijd een volledig verbod om producten op de markt te brengen met vermeldingen die verwijzen naar de biologische productiemethode.</p>

Declasseringen

	Een declassering is een bewarende en preventieve maatregel om de sector te vrijwaren, ook al vormt dat voor de marktdeelnemer een verlies dat kan worden aangevoeld als een sanctie.
DP	<p>Declassering perceel:</p> <p>Declassering van het statuut van een perceel, zodat dit gedurende een bepaalde tijd geen bioteelten meer kan produceren.</p>
DL	<p>Declassering lot:</p> <p>Een welbepaald lot van producten verliest voorgoed het statuut dat verwijst naar de biologische landbouw.</p>
DAN	<p>Declassering van een dier:</p> <p>De producten van het betrokken dier worden niet in de handel gebracht met een verwijzing naar de biologische productiemethode. Het betrokken dier begint aan een nieuwe omschakelingsperiode.</p>

Krachtens artikel 42, lid 2, van Verordening (EU) 2018/848 kan het besluit tot opschorting van de certificering ten aller tijde worden toegepast wanneer een duidelijke inbreuk wordt vastgesteld.

“In geval van ernstige, herhaalde of voortdurende niet-naleving zorgen de bevoegde autoriteiten en, in voorkomend geval, de controleautoriteiten en de controleorganen ervoor dat aan de betrokken exploitanten of groepen exploitanten, naast de in lid 1 neergelegde maatregelen en eventuele passende maatregelen die met name overeenkomstig artikel 138 van Verordening (EU) 2017/625 worden genomen, een verbod wordt opgelegd om gedurende een bepaalde periode producten met een vermelding met betrekking tot de biologische productie in de handel te brengen, en dat hun in artikel 35 bedoeld certificaat, naargelang het geval, wordt opgeschort of ingetrokken.”

De gegeven voorbeelden houden niet in dat CERTISYS® niet het recht heeft om het even welke sanctie die het gunstig acht op te leggen, rekening houdend met de vastgestelde praktijken.

Wanneer een marktdeelnemer van controleorgaan verandert, neemt het nieuwe controleorgaan de door het oude controleorgaan toegepaste sancties in aanmerking op grond van de uitgewisselde gegevens.

De ingebruikneming van het sanctiebarema en het schema van niet-conformiteiten is bedoeld om de marktdeelnemers positief te laten evolueren naar een juiste toepassing van de regels, ook al zijn sancties soms noodzakelijk om niet-conforme producten van de markt te halen.

Declassering of opschorting

- **Wanneer een onregelmatigheid wordt vastgesteld** met betrekking tot het naleven van de lastenboeken, dient men elke verwijzing naar de biologische productiewijze te verwijderen van het hele lot of de hele productie die door de onregelmatigheid is getroffen. Bij twijfel mogen op initiatief van de controleur die de onregelmatigheid vaststelt voorlopige bewarende maatregelen genomen worden.
- **Bij vaststelling van een duidelijke inbreuk of inbreuk met langdurige gevolgen** moet de betrokken marktdeelnemer verboden worden producten met vermeldingen die verwijzen naar de biologische productiewijze op de markt te brengen gedurende een periode die met de bevoegde overheid wordt overeengekomen. (Sancties opgelegd door het controleorgaan met betrekking tot de duur van de opschorting, met de instemming van de Bevoegde Autoriteiten.)

8. Beroepsprocedure

Na ontvangst van de briefwisseling waarmee de certificatiebeslissing aan de marktdeelnemer wordt bekendgemaakt, kan de marktdeelnemer beroep aantekenen. Alleen de marktdeelnemer zelf (natuurlijke persoon of rechtspersoon) kan beroep aantekenen. Het beroep kan slaan op om het **even welke certificeringsbeslissing** van CERTISYS®.

Om ontvankelijk te zijn moet het beroep bij CERTISYS® worden ingediend (bij de Kwaliteitsdienst):

- Met een **aangetekend schrijven**;
- Binnen de **14 dagen**: verzendsdatum van de brief;
- **Voldoende gemotiveerd**: nieuwe elementen nog niet meegedeeld zijn aan CERTISYS®.

Indien het beroep ontvankelijk is, wordt dit intern **onderzocht**: een team binnen CERTISYS® komt bijeen en bestudeert het beroep op grond van de nieuwe elementen die de marktdeelnemer aanbrengt.

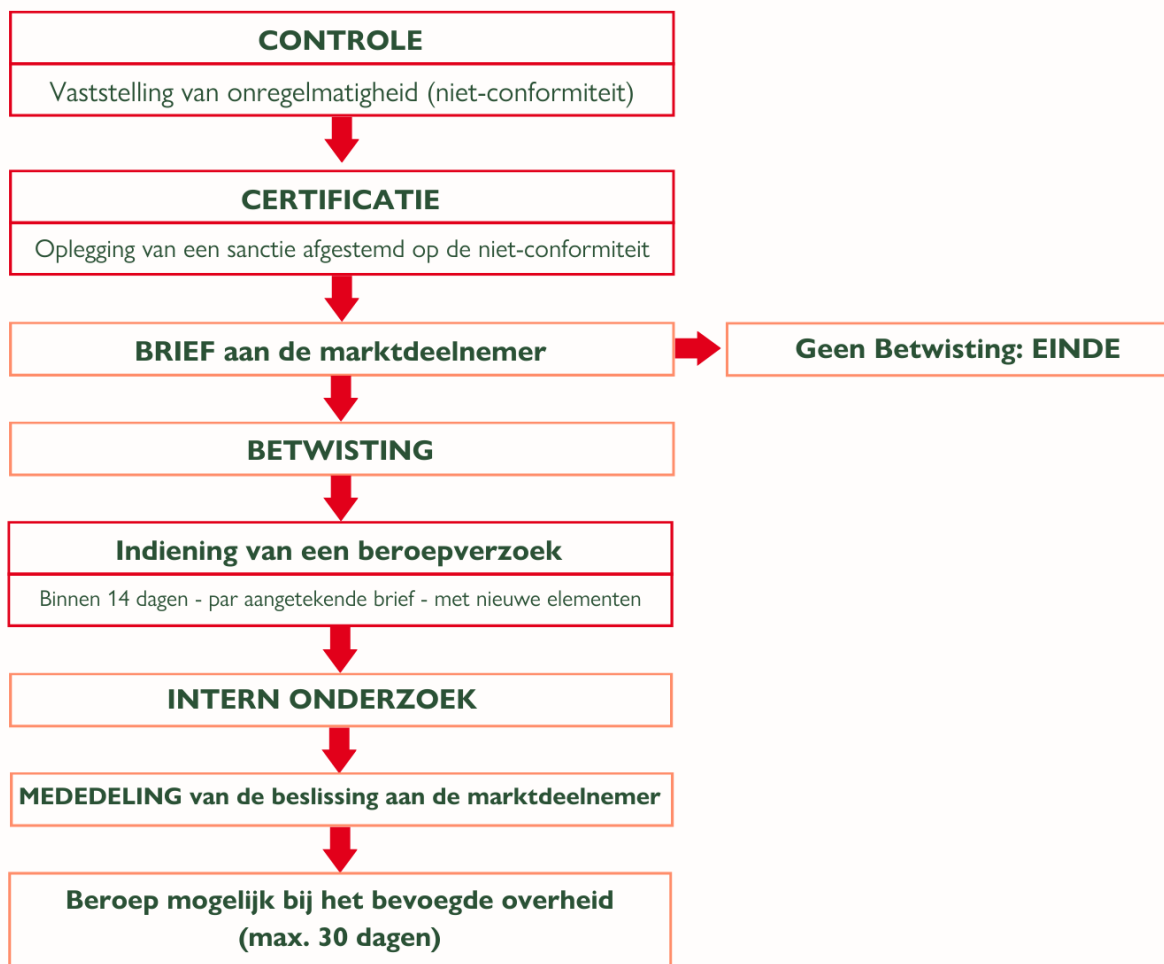
Het team bestaat uit één of meer vertegenwoordiger(s) van de diensten kwaliteit, certificering en controle.

Degene(n) die betrokken was/waren bij de controle die tot de sanctie(s) heeft/hebben geleid die de marktdeelnemer betwist, neemt/nemen niet deel aan het intern onderzoek.

De marktdeelnemer kan op zijn verzoek gehoord worden door CERTISYS®. In sommige gevallen moet CERTISYS® de toelating van de overheid krijgen om de sanctie te mogen wijzigen. Als het intern onderzoek leidt tot wijziging van de sanctie, verandert CERTISYS® de certificeringsdocumenten en worden die aan de marktdeelnemer bezorgd. Het resultaat van dit onderzoek wordt altijd binnen de 15 dagen aan de marktdeelnemer bekendgemaakt.

Wanneer deze stap achter de rug is, heeft de marktdeelnemer nog de mogelijkheid om een administratief beroep in te dienen bij de bevoegde overheid. De marktdeelnemer moet dan zijn verweer indienen door middel van een aangetekend schrijven aan de bevoegde overheid, binnen 30 dagen na de verzending van de brief van CERTISYS®.

Procedureschema:

CERTISYS®

K. Maria Hendrikaplein 5-6 – B-9000 Gent

Tel.09 245 82 36

info@CERTISYS.eu - www.CERTISYS.eu

CERTISYS® – Alle rechten voorbehouden.

Verantwoordelijke uitgever: Franck BRASSEUR – General Manager CERTISYS®

N°Doc: GT001 – N° versie: 03 (laatste update: 20/12/2022)

Vervangt: PU4405nl13